

10.09.2024

Dnro 2233/03.04.04.04.10/2023

Asianumero
73/02.05.00/2022
saap. 12.9.2024

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja Arto Vahvelainen

Päätös, josta valitetaan

Iitin kunnanhallituksen päätös 2.10.2023 § 207

Asian aiemmat käsittelyvaiheet

Iitin kunnanvaltuusto on 21.6.2022 (§ 29) tehnyt periaatepäätöksen, jonka mukaan Kausalan Lämpö Oy:n jakautumisen jälkeen yhtiön kaukolämpöliiketoiminta myydään Adven Oy:lle.

Iitin kunnanhallitus on 3.10.2022 (§ 169) päättänyt hyväksyä kunnan omistamien Kausalan Kaukolämpö Oy:n osakkeiden myynnin Adven Oy:lle esityslistan liitteenä olevan osakekauppakirjaluonnoksen mukaisesti 6 500 000 euron velattomalla kauppahinnalla. Kunnanhallitus on 7.11.2022 § 192 hylännyt päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 9.6.2023 päätöksellään numero 1206/2023 muun ohella kumonnut kunnanhallituksen päätökset 3.10.2022 (§ 169) ja 7.11.2022 (§ 192). Hallinto-oikeus on katsonut, että kunnanhallituksen päätökset ovat syntyneet virheellisessä järjestyksessä, koska kunnanvaltuuston periaatepäätöksen valmisteluun kunnanhallituksessa on osallistunut esteellisiä henkilöitä.

Kunnanvaltuusto on 29.8.2023 (§ 29) tekemällään periaatepäätöksellä hyväksynyt Kausalan Kaukolämpö Oy:n koko osakekannan myynnin aiemman tarjouksen sekä neuvotellun kauppakirjan perusteella Adven Oy:lle siten, että kunnanhallitus valmistelee yksityiskohtaisen kaupan, tekee tarvittavat tarkennukset kauppakirjaan sekä päättää kaupan hallintosäännön 13 §:n perusteella.

Kunnanhallitus on 4.9.2023 (§ 186) päättänyt muun muassa hyväksyä kunnan omistamien Kausalan Kaukolämpö Oy:n osakkeiden myynnin Adven Oy:lle esityslistan oheismateriaalina olevan osakekauppakirjaluonnoksen mukaisesti 6 500 000 euron velattomalla kauppahinnalla. Kunnanhallitus on todennut, että hyväksytty kauppakirja korvaa aiemmin allekirjoitetun kauppakirjan kokonaisuudessaan.

Arto Vahvelainen on vaatinut päätöksen oikaisua muun muassa sillä perusteella, että esteelliset henkilöt ovat käsitelleet alkuperäisiä ostotarjouksia. Tarjousmenettely olisi tullut käynnistää uudestaan.

Kunnanhallitus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt oikaisuvaatimuksen. Päätöksen perusteluissa on todettu muun ohessa, että esteelliseksi väitetyt henkilöt eivät osallistuneet ennen periaatepäätöstä tehtyjen tarjouspyyntöjen tai saatujen tarjousten valmisteluun.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Vahvelainen on vaatinut kunnanhallituksen päätösten kumoamista ja osakekauppaa koskevan päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä sekä oikeudenkäyntikulujensa korvaamista 500 eurolla.

Kausalan Kaukolämpö Oy:n hallituksen varajäsen Antti Kankkunen ja hallituksen puheenjohtajan tytär Siiri Mertakorpi ovat olleet kunnanhallituksen kokouksissa, joissa alkuperäisiä tarjouksia ja myyntiä on käsitelty. Asiaa ei ole käsitelty saatujen tarjousten osalta uudelleen. Asian uudelleen käsittely ei poista alkuperäisiin tarjouksiin, niiden käsittelyyn ja koko prosessiin liittyviä ongelmia ja esteellisyyksiä. Tarjousmenettely olisi tullut käynnistää uudelleen.

Lausunnot ja selitykset

Kunnanhallitus on lausunnossaan vaatinut valituksen ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen hylkäämistä.

Lausunnossa on muun ohessa todettu, että osakekauppa Adven Oy:n kanssa on valmisteltu uudelleen aiemman ostotarjouksen ja kauppakirjan perusteella. Asiaa koskeva menettelyvirhe on korjattu kunnanvaltuuston uudella periaatepäätöksellä 29.8.2023 (§ 29).

Esteelliset henkilöt eivät ole osallistuneet millään tavoin ennen periaatepäätöstä tehtyjen tarjouspyyntöjen ja saatujen indikaatiivisten tarjousten valmisteluun eivätkä myöskään periaatepäätöksen jälkeen tehtyyn asian valmisteluun lukuun ottamatta periaatepäätöksen kokouskäsittelyä kunnanhallituksessa 6.6.2022. Asian valmistelu on tehty viranhaltijatyönä, jota on avustanut yksityinen konsulttitoimisto muun muassa asiantuntijaselvitysten, tarjouspyyntöjen, tarjouksia koskevan vertailun ja kauppakirjan luonnosten osalta. Näiden osalta ei ole annettu ohjeita valmistelulle. Uusien tarjousten pyytäminen ei ole kunnan kannalta tarkoituksenmukaista.

Siiri Mertakorven osalta esteellisyys on päättynyt tammikuussa 2023, kun Pekka Mertakorven ero Kausalan Kaukolämpö Oy:n hallituksesta on rekisteröity kaupparekisteriin 12.1.2023. Siiri Mertakorpi ei kuitenkaan ole osallistunut kunnanhallituksen kokouksessa 19.6.2023 (§ 142) asian käsittelyyn, jossa on merkitty tiedoksi hallinto-oikeuden päätös ja päätetty asian uudelleen valmistelusta. Antti Kankkunen ei ole osallistunut missään vaiheessa asian uudelleen käsittelyyn kunnanhallituksessa tai valtuustossa.

Vahvelainen on antanut selityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää valituksen oikeudenkäyntikuluvaatimuksineen.

Lausunnon antaminen täytäntöönpanon kieltämistä koskevasta vaatimuksesta raukeaa asian tultua tällä päätöksellä ratkaistuksi.

Perustelut

Sovellettavat säännökset ja niiden esityöt

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Saman pykälän 2 momentin mukaan se, mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenenisen toimielimen jäsentä.

Hallintolakia koskevan hallituksen esityksen (HE 72/2002 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa on lain 27 §:n 1 momentin osalta todettu, että säännösehdoituksessa käytetyt ilmaisut käsittelyyn osallistumisesta ja läsnäolosta asiaa käsiteltäessä ovat sisällöltään laajoja. Niillä ei tarkoiteta pelkästään ratkaisun tekemistä vaan myös toimia, jotka välittömästi edeltävät asian ratkaisemista. Näitä ovat asian esittely ja valmistelu. Esteellinen virkamies ei saisi millään tavalla osallistua sellaisiin asian käsittelyyn liittyviin toimiin, jotka vaikuttavat asian ratkaisuun. Tällaisia ovat esimerkiksi lausuntojen pyytäminen, asianosaisten kuuleminen sekä muiden selvitysten hankkiminen. Tavanomainen toimistotyö ja siihen verrattavat toimet eivät sen sijaan ole esteellisyyden kannalta merkityksellisiä

Esitetty selvitys ja oikeudellinen arviointi

Litin kunnanhallitus on alun perin päättänyt Kausalan Kaukolämpö Oy:n osakkeiden myynnistä Adven Oy:lle päätöksellään 3.10.2022 (§ 169). Hämeenlinnan hallinto-oikeus on päätöksellään 9.6.2023 kumonnut kyseisen päätöksen, koska Antti Kankkunen ja Siiri Mertakorpi olivat osallistuneet esteellisinä myyntipäätöstä edeltäneen kunnanvaltuuston periaatepäätöksen valmisteluun.

Kunnanhallituksen lausunnon mukaan Kausalan Kaukolämpö Oy:n osakkeiden myynti on valmistelu viranhaltijatyönä yksityisen konsulttitoimiston avustuksella. Esteelliset henkilöt eivät ole osallistuneet millään tavoin ennen periaatepäätöstä tehtyjen tarjouspyyntöjen ja saatujen indikaatiivisten tarjousten valmisteluun.

Sittemmin Iitin kunnanhallitus on tehnyt uuden päätöksen 4.9.2023 (§ 186) osakkeiden myynnistä Adven Oy:lle kunnanvaltuuston periaatepäätöksen 29.8.2023 (§ 29) pohjalta. Uudelleen käsittely on ollut tarpeen edellä mainitun hallinto-oikeuden päätöksen vuoksi. Vahvelainen ei ole edes väittänyt, että uuden periaatepäätöksen valmisteluun olisi osallistunut esteellisiä henkilöitä. Edellä todetun mukaisesti aiemmin esteellisiksi väitetyt henkilöt eivät ole osallistuneet tarjouspyyntöjen tai tarjousten valmisteluun. Iitin kunnalla ei ole siten ollut velvollisuutta aloittaa osakkeiden myyntimenettelyä uudelleen Vahvelaisen vaatimalla tavalla. Kunnanhallituksen päätökset eivät ole valituksessa mainituilla perusteilla virheellisessä järjestyksessä syntyneitä tai muutoinkaan lainvastaisia.

Oikeudenkäyntikulut

Valituksen tultua hylätyksi Vahvelaiselle ei ole määrättävä korvausta oikeudenkäyntikuluista.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 97 § 2 momentti ja 135 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Marianne Kivistö

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jussi-Pekka Lajunen, Marianne Kivistö ja Kaija Laitanen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Arto Vahvelainen kirjeitse
Jäljennös	√ Iitin kunnanhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä kirjeitse
Oikeudenkäyntimaksu	270 euroa, laskutetaan myöhemmin

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA
Puhelinnumero: 029 56 42210
Faksi: 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan tai kuntayhtymän yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/ #
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15